

Kutoka Kwa Jaber radhi za Mwenyezi Mungu zimshukie amesema:

1

Nilimuona Mtume Rehema na Amani zimshukie, akitupa mawe akiwa juu ya kipandwa Siku ya kuchinja.

2

Huku Akisema: “Ili mpate kujifunza taratibu zenu;

3

Sijui huenda sitahiji baada ya Hija hii.”⁽¹⁾

1 Nambari: (1297).

Ayah

Amesema Mwenyezi Mtukufu:

﴿Na mtajeni Mwenyezi Mungu katika zile siku zinazohisabiwa. Lakini mwenye kufanya haraka katika siku mbili (akarejea) si dhambi juu yake; na mwenye kukawia pia sio dhambi juu yake, kwa mwenye kumcha Mwenyezi Mungu. Na mcheni Mwenyezi Mungu, na jueni kwamba nyinyi mtakusanywa kwake.﴾ [Al-Baqarah: 203].

﴿Mwenye kumt’ii Mtume basi ndio amemt’ii Mwenyezi Mungu. Na anayekengeuka, basi Sisi hatukukutuma wewe uwe ni mlinzi wao.﴾ [An-Nisa: 80].

﴿Nasi tumekuteremshia wewe Ukumbusho ili uwabainishie watu yaliyoteremshwa kwao.﴾ [An-Nahl: 44].

﴿Mali aliyoleta Mwenyezi Mungu kwa Mtume wake kutoka kwa watu wa hivi vijiji ni kwa ajili ya Mwenyezi Mungu, na kwa ajili ya Mtume, na jamaa, na mayatima, na masikini, na msafiri, ili yasiwe yakizunguka baina ya matajiri tu miongoni mwenu. Na anachokupeni Mtume chukueni, na anachokukatazeni jiepusheni nacho. Na mcheni Mwenyezi Mungu. Hakika Mwenyezi Mungu ni Mkali wa kuadhibu.﴾ [Al-Hashr: 7].

Msimulizi

Ni: Abu Abdullah, Jaber bin Abdullah bin Amr bin Haram Al-Ansari, Al-Salami, alishuhudia kiapo cha pili cha utii cha Aqaba akiwa kijana mdogo akiwa pamoja na baba yake. Baba yake alikuwa ni miongoni mwa manahodha wa Badri, na alikuwa wa mwisho kufa miongoni mwa walioshuhudia Aqaba ya pili, na ikasemwa kuwa: Alishuhudia Badr na Uhud. Pia alishiriki pamoja na Ali bin Abi Talib Radhi za Mwenyezi Mungu zimshukie vita vya Swaffain, na alikuwa Mufti wa Madina katika zama zake, alifariki katika mwaka wa (78 AH)⁽¹⁾.

Muhtasari

Mtume Swalla Allaahu alayhi waalihi wasallam alitupa mawe Jamarat al-Aqabah siku ya Arafa akiwa amempanda ngamia wake, na akawaam-risha maswahaba zake kuchukua taratibu za Hija, huenda hatohiji baada ya Hija hiyo, na ndivyo ilivyokuwa.

1 Rejea: “Al-Isti’ab fi Ma’rifat Al-Ashab” cha Ibn Abd Al-Bar (1/219), “Asad Al-Ghaba” cha Ibn Al-Atheer (1/307), “Sir Al-Alam Al-Nubala” cha Al-Dhahabi (3/190).

Ufahamu

Katika Hadithi hii, kuna kanuni muhimu kubwa ya Uislamu; Ni kwamba matendo ya Mtume Rehma na Amani zimshukie ni dalili, na matendo yake ni kama maneno yake katika kufuata na kutii.

1 Jaber Radhi za Mwenyezi Mngu zimshukie ameelezea kwamba alimuona Mtume Rehma na Amani ziwe juu yake, akipiga mawe Jamarat al-Aqabah siku ya Eid al-Adha akiwa amepanda ngamia wake. Ili maswahaba zake waone jinsi Mtume Rehma na Amani zimshukie anavyotekeleza ibada za Hijja. Anawafanulia jinsi ya kurusha Jamarat, na anayoyasema wakati wa kupiga mawe, na kadhalika, na kuwabainishia kuwa inajuzu kurusha mawe wakati wa kutembea na kupanda⁽¹⁾.

2 Kisha akaamrisha Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam tuchukue kwake mila ya Hijja na matendo yake, ili tumfuate katika kufanya aliyoyafanya na kuyaacha aliyoyaacha, na kuyaweka mbele yale aliyoyafanya. kutangulia na kuchelewesha kinachofuata.

Na vitendo vya Mtume Rehma na Amani ziwe juu yake ni ufafanuzi wa jambo la jumla la wajibu na faradhi za Dini – kama vile kuswali, zaka, kuhiji na kadhalika – ambazo ni wajibu kuzifuata; Kama alivyosema Mtume, amani iwe juu yake: “Salini kama mlivyoniona nikisali”⁽²⁾, isipokuwa ikipatikana dalili zinazoonyesha kuwa si wajibu⁽³⁾.

Na Mtume, amani iwe juu yake, alisema hayo siku ya kuchinja baada ya kumalizika kwa majukumu na nguzo muhimu za Hijja; Ni kana kwamba anasema: Haya niliyoyaleta kwenye Hijja yangu ya kimaneno, matendo na maumbo ni mambo ya Hijja na nimeyaeleza, na ndio ibada zenu, basi yachukueni kwangu, yapokeeni., myahifadhi, muyafanyie kazi, na uwafundishe watu.⁽⁴⁾

3 Mtume rehma na Amani zimefikie alitoa sababu za kufanya hivyo – kwa kuwa dhana yake kubwa - kwamba hatahiji tena baada ya mwaka huo.

Mtume, amani iwe juu yake, ilimjia Ishara na dalili, ambazo ziliashiria kwamba kifo chake, amani iwe juu yake, kimekaribia. Miongoni mwao ni kwamba aliteremshiwa Siku ya Arafa, kauli yake Mwenyezi Mungu: “Leo nimekukamilishieni dini yenu, na nimekutimizieni neema yangu, na nimekupendeleeni Uislamu ndio dini yenu.” [Al-Ma’idah: 3] Na yale ambayo Fatimah, Mwenyezi Mungu amuwie radhi, amesimulia kwamba Mtume, amani iwe juu yake, alimuibia siri wakati wa ugonjwa wake wa kifo: “Jibril alikuwa akinisikiliza Qur’ani mara moja kila mwaka. Na alinjia mara mbili kwa mwaka, na mimi sioni isipokuwa kifo changu kimekaribia”. Labda Mtume, amani iwe juu yake, alisema kwamba kulingana na uwezekano wa ile dhana yake, japokuwa Mola wake, Aliyetukuka na Aliye juu, hakumweleza hayo hayo.

Na Hijja hii aliyoyafanya Mtume rehma na amani iwe juu yake ni Hijja yake pekee baada ya kuhama na baada ya hapo Hija ilikuwa ni wajibu. Iliitwa Hijja ya Kuaga kwa sababu yeye, amani iwe juu yake, alikuwa akiwaaga maswahaba zake kwa kusema: “Pengine nisihiji baada ya Hija yangu hii.”

1 Tazama: “Al-Mufhim Limaa ‘Ashakil Min Talkhis Kitab Muslimin”” cha Al-Qurtubi (3/400), “Al-Mafatih fi Sharh Al-Masabih” cha Al-Mazhari (3/312).

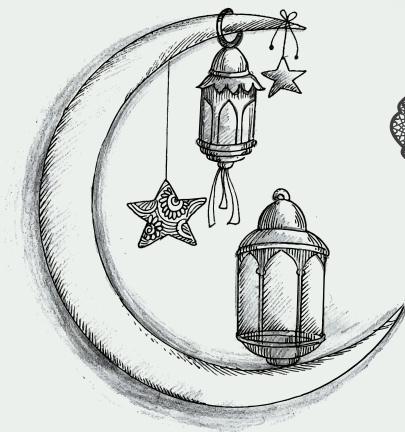
2 Imepokewa na Al-Bukhari (6008).

3 Tazama: “Sharh Sahih Al-Bukhari” cha Ibn Battal (10/345), “Al-Mufhim” cha Al-Qurtubi (3/399).

4 “Sherhe Al nwwy alaa Muslm” (9/45).

Mafunzo

- 1 Inapendeza kwa Mlinganiaji, mwalimu na Msomi aonyeshe baadhi ya matendo ya ibada na kuyatenda mbele ya watu; Ili watu wachukue kutoka kwake, na wajifunze kutoka kwake.
- 2 Wanachuoni na walinganiaji lazima wawe mstari wa mbele wa watazamaji na wajumbe. Ili watu waweze kuwaiga na kuchukua hukumu kutoka kwao.
- 3 Kuna wakati Ufafanuzi wa jambo kwa kitendo au kuamrisha kukawa bora zaidi kuliko kusema kwa maneno.
- 4 Mlinganiaji anapaswa kuzingatia masuala halisi yanayohitajika wakati wa sasa na kuchelewesha kufafanua kile ambacho watu hawahitaji sasa; Mtume hakubainisha taratibu za ibada ya Hija na hukumu zake mpaka alipotoka na watu kuhiji.
- 5 Muislamu anatakiwa ajitahidi siku zote kumfuata Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam kwa kauli na vitendo vyake, kwani mwongozo wa Mtume amani ziwe juu yake bora zaidi.
- 6 Mlinganiaji na mwalimu awahamasishe wanafunzi na wasikilizaji wake kukimbilia kujifunza kutoka kwake na kupokea kutoka kwake, kabla hawajajishughulisha au Mungu hajaamua jambo.
- 7 Inajuzu kwa mtu kutabiri jambo katika siku zijazo ikiwa ni juu ya ukweli na matukio ambayo yanaashiria jambo hilo, bila ya kuwa na uhakika nalo au kuamini kuwa anajua ghaibu, bali anaamini kuwa hii ni kutokana na mawazo mazuri na uhusiano katika mambo, na mambo yote hupangiliwa na Mwenyezi Mungu.

Amesema mshairi:

*Enyi wasafiri mnaokwenda Mina chini ya uongozi wangu
= Mliushawishi moyo wangu siku ya kuondoka*

*Upweke ulioje siku mlipoondoka mkiwa pamoja na
kiongozi wenu = Shauku ya kuondoka kwenu ilinipa tabu
na hali nikisikia sauti ya msimulizi.*

*Na mkaninyima usingizi kwa kuwa mbali nanyi = Enyi
muishio milimani na mabondeni.*

R